

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕/๒๕๖๖

วันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง

นายมะลอมลี ลาตะ

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายมะลอมลี ลาตะ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายมะลอมลี ลาตะ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองยะลา เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๖/๒๕๖๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๖/๒๕๖๕ ศาลปกครองยะลามีคำพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องประสงค์อุทธรณ์คำพิพากษาแต่ไม่อาจจัดทำคำอุทธรณ์ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิคำพิพากษาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ ศาลปกครองยะลามีคำสั่งไม่อนุญาตเนื่องจากระยะเวลาในการอุทธรณ์คำพิพากษากำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองไม่มีอำนาจที่จะยื่นหรือขยายได้ ผู้ร้องจึงต้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองยะลาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและศาลปกครองยะลามีคำสั่งรับอุทธรณ์

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ของศาลปกครองยะลา และได้แย้งว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา

- ๒ -

คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ ที่บัญญัติให้การคัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นให้ยื่นอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มีคำพิพากษา ถ้าไม่ยื่นอุทธรณ์ตามกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคดีถึงที่สุด โดยศาลปกครองไม่มีอำนาจที่จะยื่นหรือขยายระยะเวลาอุทธรณ์ เป็นการบังคับใช้กฎหมายโดยเคร่งครัดทำให้ผู้ร้องเสียเปรียบในการดำเนินคดี ซึ่งแตกต่างจากกำหนดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ในศาลยุติธรรมที่ศาลมีดุลพินิจสั่งอนุญาตขยายระยะเวลาอุทธรณ์ได้ตามที่ศาลเห็นสมควร บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการเพิ่มภาระและจำกัดสิทธิของผู้ร้องเกินสมควร ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ผู้ร้องขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ แต่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอดังกล่าว เนื่องจากผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองยะลาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและศาลปกครองยะลา มีคำสั่งรับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ไม่มีกรณีที่ศาลปกครองจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง แต่เนื่องจากครบกำหนดระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจ

หลักเสียงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษา หรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” และมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว”

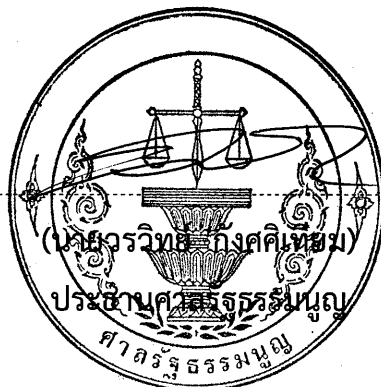
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในเวลาตามที่กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริง

- ๔ -

ตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์คำพิพากษา ต่อศาลปกครองยะลา ศาลปกครองยะลามีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองยะลา ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและศาลปกครองยะลามีคำสั่งรับอุทธรณ์แล้ว กรณีเป็นเรื่องที่อยู่ใน ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญ สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ประกอบกับการยื่นคำร้องขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๓๑ (๑) คดีนี้แม้ผู้ร้องยื่นคำโต้แย้งต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว แต่ศาลปกครองสูงสุด ไม่ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญ เพราะผู้ร้องยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาภายในระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนดและศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์แล้ว ศาลปกครองสูงสุดไม่ต้องใช้บทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ผู้ร้องโต้แย้งมาบังคับแก่คดีตามคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ กรณีไม่ต้องด้วย หลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ แต่ผู้ร้องยังมีช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ (๑) กรณีตามคำร้องนี้ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๖๖)

DM. ๑

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๔ ๘

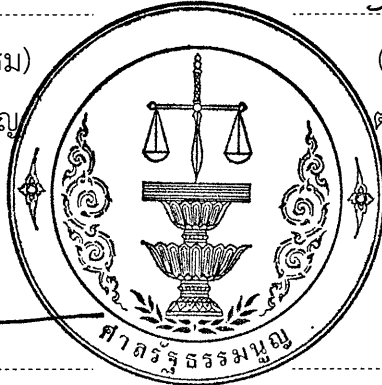
(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายณภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Signature]

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ